

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII PRAWOSŁAWNEJ W SSP NR 2 W BIAŁYMSTOKU

Podstawa prawna Przedmiotowego Systemu Oceniania:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych. Dz.U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562.
2. Statut Szkoły, WSO.
3. Program nauczania religii prawosławnej zatwierdzony przez Synod Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego w Polsce.

Katecheza jest przedmiotem, który dotyka najistotniejszych płaszczyzn ludzkiego życia. Obejmuje różne strefy osobowości człowieka, zarówno duchową, intelektualną jak i moralną. Na lekcji religii (podobnie jak na innych przedmiotach) uczniowie podlegają ocenie.

Elementy wchodzące w zakres oceny z religii:

1. Ilość i jakość prezentowanych wiadomości.
2. Zainteresowanie przedmiotem.
3. Stosunek do przedmiotu.
4. Pilność i systematyczność.
5. Postawa.
6. Umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu.

Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej i zaangażowania w życie religijne z wykorzystaniem poznanych wiadomości i umiejętności.

Zasady oceniania na lekcji religii:

1. Obiektywność – zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania.
2. Jawność – podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia (rodziców na ich zapotrzebowanie lub gdy zaistnieje taka potrzeba ze strony szkoły).
3. Konstruktywność.
4. Mobilizacja do dalszej pracy.
5. Wymagania edukacyjne i sposób sprawdzania osiągnięć edukacyjnych, dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Ocenianie obejmuje:

- ▲ formowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych na poszczególne stopnie oraz informowanie o nich uczniów i rodziców;
- ▲ bieżące ocenianie śródroczne i końcoworoczne z wykorzystaniem ogólnoszkolnych narzędzi oceniania umiejętności, jakimi są:

1. Pisemne prace kontrolne - raz w ciągu semestru (obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni)
2. Kartkówki - zakres ich materiału powinien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy (nie muszą być zapowiedziane przez nauczyciela)

Pisemne prace kontrolne są do wglądu uczniów oraz rodziców.

3. Odpowiedzi ustne z zakresu trzech ostatnich lekcji.
4. Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia oraz praca w grupie itp.
5. Praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco.
6. Ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej.
7. Zeszyt ćwiczeń: sprawdzany podczas odpowiedzi i według decyzji nauczyciela (jeden raz w semestrze kompleksowa ocena zeszytu ćw.)
8. Pilność, systematyczność, postawy, umiejętności.
9. Przygotowanie do poszczególnych katechez.
10. Korzystanie z Pisma Świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
11. Zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie gazetki szkolnych, udział w konkursach religijnych, współpraca ze wspólnotą parafialną.
12. Inne możliwości stwarzające podstawę oceniania np. scenki, prezentacje, udział w jasełkach itp.
13. Postawa (szacunek dla prawd wiary, miejsc świętych, znaków religijnych i czasu modlitwy, szacunek wobec drugiego człowieka)

Uczeń obecny na sprawdzianie lub pracy klasowej, ma prawo do jego poprawy (zgodnie z WSO).

Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub pracy klasowej, o których mowa w § 50 ust. 4 pkt 2 i pkt 3 WSO, ustalonej wg zasad i w terminie opisanych w ust. 2 pkt 1, pkt. 2 i pkt 3 WSO podlega procedurze wpisania oceny niedostatecznej. Uczeń ma obowiązek ustalić z nauczycielem termin jej zaliczenia, nie późniejszy jednak niż w ciągu 2 tygodni od ustania nieobecności. Jeśli uczeń, który był nieobecny w szkole w dniu ustalonym na zaliczenie sprawdzianu lub pracy klasowej, może skorzystać z dodatkowego terminu zaliczenia po uzgodnieniu z nauczycielem. Po zaliczeniu sprawdzianu lub pracy klasowej, nauczyciel wpisuje do dziennika zamiast oceny niedostatecznej wynik uzyskany z zaliczenia sprawdzianu lub pracy pisemnej. Jeżeli uczeń nie skorzystał z możliwości zaliczenia sprawdzianu lub pracy klasowej w wyznaczonych terminach, o których mowa w ust. 4 pkt 2 i pkt 3 WSO, traci prawo do jego zaliczenia i ocena niedostateczna traktowana jest jako wynik sprawdzianu pisemnego lub pracy klasowej.

Ocenianie ma na celu:

1. informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie,
2. pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
3. motywowanie ucznia do dalszej pracy,
4. dostarczenie rodzicom (opiekunom prawnym) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
5. umożliwienie nauczycielom doskonalenia metod pracy dydaktyczno-wychowawczej,
6. stwierdzenie, w jakim stopniu osiągnięcia ucznia, klasy i nauczyciela odpowiadają założonym celom dydaktycznym.

Ilość ocen, stopniowanie ocen:

W ciągu jednego semestru nauczyciel wystawia każdemu uczniowi co najmniej trzy oceny cząstkowe.

Począwszy od klasy I śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne, ustala nauczyciel prowadzący w stopniach według następującej skali:

- 1) "stopień celujący",
- 2) " stopień bardzo dobry",
- 3) " stopień dobry",
- 4) " stopień dostateczny",
- 5) " stopień dopuszczający",
- 6) " stopień niedostateczny"

Pozytywnymi ocenami klasyfikacyjnymi są oceny ustalone w stopniach, o których mowa w pkt 1-5. 8) Negatywną oceną klasyfikacyjną jest ocena ustalona w stopniu, o którym mowa pkt 6.

Kryteria oceniania na katechezie

1. Wymagania na ocenę CELUJĄCA

- ▲ uczeń spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej,
- ▲ wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji,
- ▲ prezentuje wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ,
- ▲ samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych,
- ▲ wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną,
- ▲ angażuje się w pracach pozalekcyjnych, np. gazetki religijne, montaż sceniczne, pomoce katechetyczne itp.,
- ▲ uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej,
- ▲ jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń,
- ▲ twórczo uczestniczy w życiu parafii, np. należy do organizacji i ruchów katolickich, uczestniczy w pielgrzymkach itp.
- ▲ poznane prawdy wiary stosuje w życiu.

2. Wymagania na ocenę BARDZO DOBRĄ

- ▲ obejmują one wiadomości, umiejętności, postawy, które są:
  - trudne do opanowania,
  - twórcze
  - wyspecjalizowane,
  - stanowią rozwinięcie wymagań rozszerzających i mogą wykraczać poza program nauczania,
- ▲ uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem katechezy,
- ▲ sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- ▲ chętnie i systematycznie uczestniczy w katechezie,
- ▲ aktywnie i pozytywnie pracuje w grupie,
- ▲ wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe,
- ▲ jego postępowanie nie budzi zastrzeżeń,
- ▲ odnosi się z szacunkiem do innych, miejsc kultu, świętych, czasu modlitwy, znaków religijnych,
- ▲ posiada pełną znajomość pacierza,
- ▲ wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności,
- ▲ wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie
- ▲ stara się być świadkiem wyznawanej wiary.

3. Wymagania na ocenę DOBRĄ

- ▲ obejmują wiadomości, umiejętności i postawy które są:
  - umiarkowanie trudne do opanowania,
  - przydatne ale nie niezbędne w dalszej nauce,
  - stanowią pogłębienie i poszerzenie wymagań podstawowych a ich opanowanie jest uzależnione od opanowania wymagań podstawowych,
- ▲ uczeń systematycznie przyswaja zdobytą wiedzę,
- ▲ sytuacje problemowe rozwiązuje z nauczycielem,
- ▲ jest zainteresowany przedmiotem,
- ▲ nieliczne braki w zeszycie lub pracy domowej,
- ▲ podczas lekcji posiada określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne) i korzysta z nich,
- ▲ stara się być aktywnym podczas lekcji,
- ▲ ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- ▲ aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

4. Wymagania na ocenę DOSTATECZNĄ

- ▲ obejmują wiadomości, umiejętności i postawy które są:
  - dosyć łatwe do opanowania,
  - całkowicie niezbędne w dalszej nauce,
  - bezpośrednio użyteczne w życiu szkolnym i poza szkolnym,

- stosowane w sytuacjach typowych,
- ▲ opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności,
- ▲ prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii,
- ▲ wykazuje się wiadomościami podstawowymi, połączonymi związkami logicznymi,
- ▲ potrafi stosować wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela,
- ▲ wykazuje się podstawową znajomością pacierza,
- ▲ prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem,
- ▲ stara się uczestniczyć w życiu parafii,
- ▲ w zeszycie ucznia występują braki notatek, prac domowych.

5. Wymagania na ocenę DOPUSZCZAJĄCA

- ▲ obejmują wiadomości, umiejętności i postawy które są:
  - bardzo łatwe do opanowania,
  - określają cele i materiał konieczny,
  - ▲ katechizowany opanował konieczne pojęcia religijne,
  - ▲ posiada luźno zestawiony poziom wiadomości programowych,
  - ▲ w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
  - ▲ wykazuje brak zainteresowania przedmiotem i brak gotowości współpracy z nauczycielem i w grupie,
  - ▲ nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela,
  - ▲ niwłaściwie wyraża poglądy i opinie,
  - ▲ niechętnie bierze udział w katechezie,
  - ▲ dość często opuszcza katechezę.

6. Ocena niedostateczna może być wystawiona gdy uczeń:

- ▲ wykazuje rażący brak wiadomości programowych - nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.
- ▲ odmawia wszelkiej współpracy,
- ▲ nie wykazuje się znajomością pacierza,
- ▲ nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję,
- ▲ wyraża się lekceważącym stosunkiem do przedmiotu i do wartości religijnych,
- ▲ nieodpowiednio zachowuje się na lekcji, negatywnie oddziałuje na grupę,
- ▲ opuszcza lekcje religii.

Bieżące ocenienie ucznia w klasie 1 SSP nr 2 dokonywane jest poprzez:

- a) zapisy w zeszytach ucznia dotyczące jego zachowania,
- b) zapisy w uwagach w e-dzienniku,
- c) poprzez symbolikę typu: chmurka, serduszko, słońko,
- d) rozmowy indywidualne z uczniem, pochwały i dyskusje w klasie,
- e) ocenianie wspomagające wyrażone poprzez:
  - ocenę spontaniczną połączoną z gestem, mimiką i niewerbalnym przekazem informacji przez nauczyciela;
  - rozmowę z uczniem, ustne wyrażenie uznania lub dezaprobaty np. brawo, bardzo ładnie, wspaniale, ładnie, postaraj się, popracuj jeszcze, popraw się;
  - ocenę pisemną, w formie krótkiego komentarza do zeszytu uczniowskiego – określającą jakość, mocne i słabe strony pracy ucznia.

Ocena bieżąca ucznia, począwszy od pierwszej klasy SSP nr 2 polega na zapisie osiągniętych przez ucznia wyników w postaci oceny wyrażonej w stopniu ustalonym wg poniższej tabeli:

UCZEŃ OSIĄGNĄŁ		
WYNIK	Stopień z „+” lub „-”	Jeżeli wykazał się opanowaniem wiadomości lub umiejętności w przedziale:

Celujący	"6"	96% ≤ „6” ≤ 100%														
Bardzo dobry	"5"	90% ≤ „5” < 96%														
Dobry	"4"	75 % ≤ „4” < 90%														
Dostateczny	"3"	50% ≤ „3” < 75%														
Dopuszczający	"2"	33% ≤ „2” < 50%														
Niedostateczny	"1"	0% ≤ „1” < 33%														
Przy zapisie ocen cząstkowych dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „-”, przyporządkowując im odpowiednie wartości według skali:																
Ocena:	6	6-	5+	5	5-	4+	4	4-	3+	3	3-	2+	2	2-	1+	1
Wartość:	6	5.7 5	5.5	5	4.7 5	4.5	4	3.7 5	3.5	3	2.7 5	2.5	2	1.7 5	1.5	1

Oceny klasyfikacyjne ucznia ustala się biorąc pod uwagę wszystkie oceny bieżące i jest to **średnia ważona**, z zastrzeżeniem zapisów § 49 ust. 10, ust. 12 i ust. 13 Statutu.

1) Wprowadza się następujące **wagi ocen** bieżących:

- z pisemnych prac klasowych i sprawdzianów oraz z poprawy tych prac klasowych i sprawdzianów – waga 3,
  - z dyktand, kartkówek, odpowiedzi ustnych, prac długoterminowych – waga 2, Statut SSP nr 2 w Białymstoku VIII 2019 /20
  - z prac domowych oraz innych aktywności, tj. z aktywnego udziału w lekcji, z umiejętności współpracy w grupie, z samodzielnej pracy na lekcji, z pozalekcyjnej działalności ucznia związanej z danym przedmiotem – waga 1.
- 2) Średnią ważoną zamieniamy na określoną ocenę klasyfikacyjną, jeżeli mieści się w przedziale podanym poniżej: a) $0 \leq \text{ocena niedostateczna} \leq 1,5$ b) $1,5 < \text{ocena dopuszczająca} \leq 2,5$ c) $2,5 < \text{ocena dostateczna} \leq 3,5$ d) $3,5 < \text{ocena dobra} \leq 4,5$ e) $4,5 < \text{ocena bardzo dobra} \leq 5,5$ f) $5,5 < \text{ocena celująca} \leq 6,0$ 14.

Uczeń lub jego rodzice mogą ubiegać się o wyższą o jeden stopień, niż przewidywana, roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych zgodnie z zapisem w WSO.

Informacje o uczniach gromadzimy w:

- szkolnym dzienniku elektronicznym (adres internetowy to: <https://www.novo-szkola.pl/>) zwanym dalej e-dziennikiem, pozwalającym na bieżące monitorowanie przez rodziców postępów w nauce swego dziecka,
- dzienniku zajęć pozalekcyjnych,
- dzienniku pedagoga szkolnego,
- dzienniku psychologa szkolnego,
- arkuszach ocen.

Oceny bieżących osiągnięć edukacyjnych ucznia, wystawiane będą w obszarach, wpisanych do e-dziennika, a mianowicie:

- „sprawdziany wiedzy” - w obszarze tym oceniamy wszystkie prace pisemne ucznia pisane w szkole, a w szczególności: prace klasowe, kartkówki;
- odpowiedzi ustne,
- „aktywność” - w obszarze tym oceniamy wszelkie formy aktywności ucznia w szkole, a w szczególności:-
- przygotowanie do lekcji,
- aktywny udział w lekcji,
- umiejętność samodzielnej pracy na lekcji oraz współpracy w grupie,
- sposób prezentacji efektów końcowych pracy indywidualnej i w grupie,
- pozalekcyjną, dodatkową działalność ucznia,
- „praca domowa” - w obszarze tym oceniamy pracę własną ucznia, wykonaną bez nadzoru nauczyciela w

domu, a w szczególności:

+systematyczność w odrabianiu prac domowych,

+umiejętność samodzielnego zdobywania wiedzy na zadany temat,

+umiejętność przygotowania się do prezentacji zdobytych samodzielnie (wiedzy i umiejętności).

Nauczyciel religii prawosławnej

ks. Andrzej Popławski